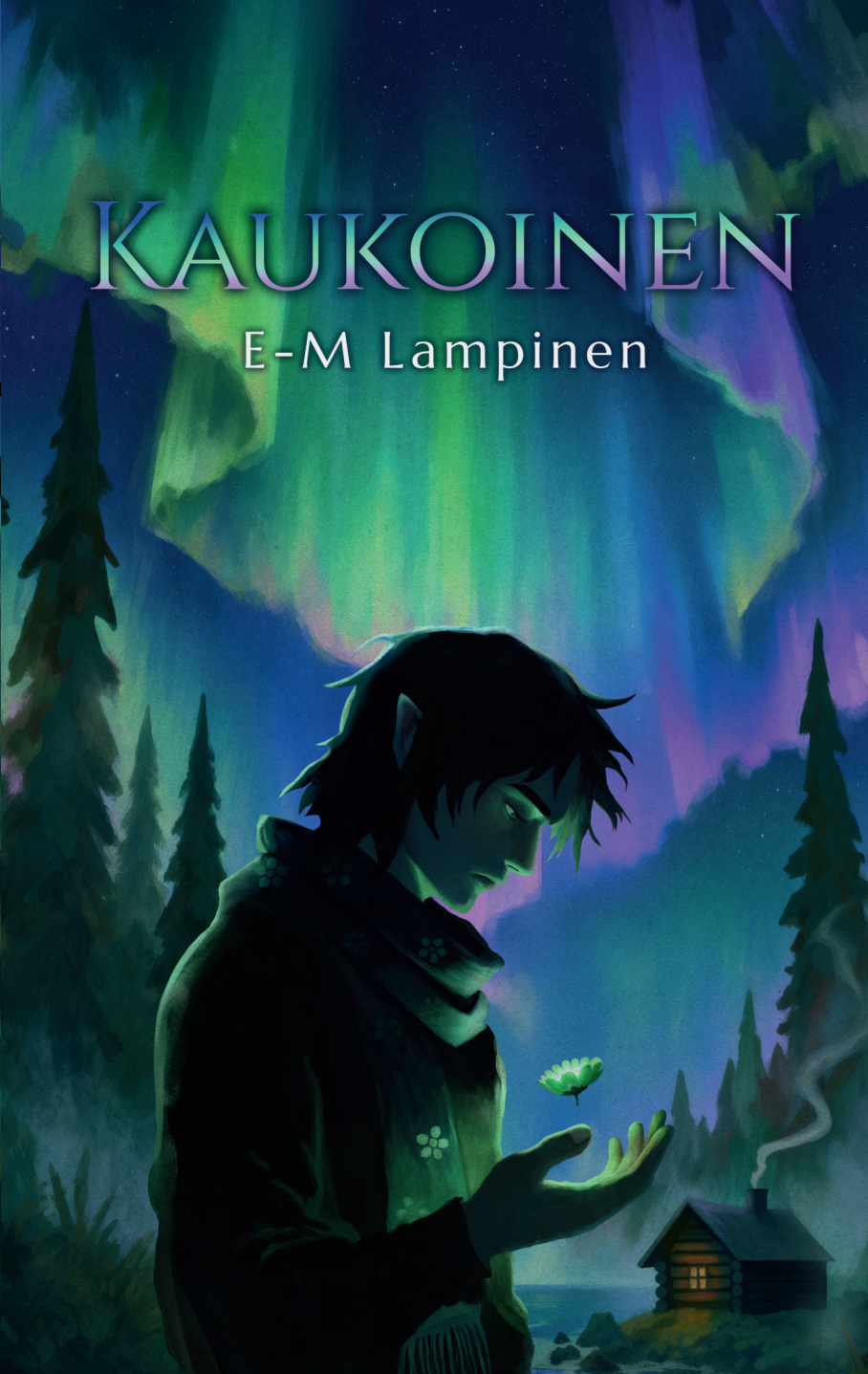

KAUKOINEN

E-M Lampinen

E-M Lampinen

Kaukoinen

Kaakon kansa osa kaksi

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

© 2026 Essi-Mari Lampinen

Kannen suunnittelu: Sami Kardell

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-89-2985-7

Heille, jotka pitävät pakkasesta

Prologi

Kaiho ennätti pujahtaa sisään kirkon suurista pariovista juuri ennen kuin ne vedettiin kiinni, ja suuntasi parvelle vieviin portaisiin. Paikalla oli paljon hautajaisväkeä, eikä kukaan vaivautunut katsomaan häntä kahteen kertaan, vaan tummissa vaatteissaan hän sulautui vaivatta muiden joukkoon.

Ensimmäistä kertaa elämässään hän oli rakennuksessa, jota nimitettiin kirkoksi. Parvella istuessaan hän katseli ympärilleen, ihmetteli miten kivistä, valkoista ja kiiltävää kaikkialla oli. Suuret pylväät tukivat korkealla kaartuvaa kattoa, jättimäisistä ikkunoista valui valoa kirkkosaliin ja alttarille. Ulkona oli kirkasta, mutta kiviseinät pitivät pahimman kuumuuden loitolla.

Kaikki oli hienoa, liian hienoa. Viimeisenä aamuna mikään tästä ei merkitsisi enää mitään.

Alttarikaaari oli puinen ja siihen oli veistetty käsiä, jotka tarttuivat toisiinsa kurottautuen ylöspäin. Kaiho oli selvittänyt etukäteen, että tuollaisen kaaren alla seisoivat vihittävät avioparit, hurskaat perheet, jotka halusivat antaa kirkossa lapselleen nimen, sekä hauta-arkut. Tänään oli kyse jälkimmäisestä. Tumma puuarkku oli peitetty valkoisella kankaalla ja havukoristeilla. Vainajan pieni suku istui tuoleilla alttarin toisessa päässä, ja he kiinnostivat Kaihoa enemmän kuin mikään muu tässä kauniissa rakennuksessa, jollaisessa hän ei ollut koskaan aiemmin ollut.

Tuolirivejä oli kaksi. Takana istui loitsukaspariskunta ja vanhempiensa välissä oli lapsen, ehkä viisitoistakesäisen, paikka. Kaikilla heillä oli koukeroisilla koristeilla kirjaillut mustat viitat, mutta ainoastaan yhdellä, toisella aikuisista, oli punainen tukka.

Samanvärisiä päitä löytyi heti ensimmäisestä rivistä, kolmelta neljästä, aikuisella ja kahdella lapsista. Aikuinen istui paikallaan hieman huojuen ja välillä säpsähdelle, kuin hänellä olisi ollut kylmä. Lapset, luultavasti kaksoset, iältään ehkä vähän päälle kymmenen, istuivat olkapäät toisissaan kiinni. Toinen heistä, rillipäinen, oli jäykkä kuin patsas, toinen nyyhkytti isoon kangasnenäliinaan.

Kaiho katsoi heihin, eikä tuntenut mitään sääliä. Aikuista hän suorastaan halveksi, vaikka he eivät koskaan olleet vaihtaneet sanaakaan, ja tämä tuskin tiesi Kaihon olevan edes olemassa, saati paikanpäällä.

Lapsia oli vielä yksi. Musta, olkapäille ulottuva tukka oli kammattu suippokorvien taakse, ja tummassa viitassaan hän oli piskuinen kuin pieni, mustasiipinen lintu. Paljon pienempi, mitä seitsemänvuotiaat täällä, mutta kaakkolaislapseksi tavallinen. Jo se kertoi Kaiholle tarpeeksi. Hän oli löytänyt etsimänsä.

Värikkääseen kaapuun puettu pappi alkoi puhua jotain, mutta sanat menivät Kaihon toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos. Sieltä täältä hänen ympäriltään kantautui nyyhkytyksiä, jotka samalla huvittivat että suututtivat häntä. Kuinka kukaan kehtasi itkeä lapsenkaappaajan tähden? Sellaisen kuolema olisi kuulunut olla juhlanaihe. Hän olisi voinut mennä alas, ottaa lasta kädestä ja kadota, viedä heidät Kaakkoon, kotiin.

Silti hän vain istui ja seurasi hautajaisseremonian etenemistä, tarkkaili muita huomaamattomasti, odotti. Mustatukkaista lasta lukuun ottamatta kaikki naamat hänen ympärillään parvella ja alhaalla kirkkosalissa olivat hänelle yhtä tyhjän kanssa. Kaikki täkäläiset voisivat kuolla, eikä hän välittäisi. Sitten viimeisenä aamuna Toimija palaisi, katselisi ympärilleen eikä näkisi vilpitöntä uskoa ja luottamusta näiden upeiden kiviseinien sisällä, saati niiden ulkopuolella. Vaatimattomat kaakkolaiset saisivat elää ikuisesti, muut eivät.

Muutamien puheiden jälkeen alttarilla odottava suku nousi ja kävi hyvästelemässä vainajan arkulla. Leski näytti hetken siltä, että olisi voinut heittäytyä huutaen arkun päälle havujen joukkoon, mutta hillitsi itsensä ja tuki kaksosiaan sekä Kaihon mustasiipistä pikkulintua. Lapsi itki ja syvältä Kaihon sisintä vihlaisi. Lapsen olisi kuulunut säästää kyyneleensä, ei itkeä huijarin tähden. Joku oli väärinperustein ottanut nimityksen, joka kuului vain ja ainoastaan Kaiholle. Nyt tuo joku makasi arkussa, mutta ikävä kyllä, loput Alcenitukset olivat Kaihon ja lapsen välissä.

Ikuisuudelta tuntuneen ajan jälkeen siunaus oli toimitettu ja arkkua lähdettiin kuljettamaan ulos kohti kirkkomaata matalilla kärryillä. Kaiho oli aiemmin käynyt tarkistamassa haudan sijainnin, mutta sitä ei olisi tarvinnut tehdä, riitti että seurasi muuta saattoväkeä. Hautapaikalla hän ei väkijoukon läpi kyennyt näkemään, kuinka arkku laskettiin kuoppaan, ei todistamaan tapahtumaa edes vilaukselta, mutta se ei jäänyt painamaan hänen mieltään.

Vielä muutama sana papilta, sitten kaikki oli ohi. Toisin kuin monet muut, hän ei lähtenyt vaan jäi

norkoilemaan puiden varjoon, seuraamaan kuinka vainajan suku vielä viipyi haudan äärellä. Aikuiset puhuivat hiljaa keskenään, nuorempi punatukkainen piti käsivarttaan lohduttavasti vanhemman sisaruksensa olkapäällä. Kolme vanhinta lasta olivat keskenään, mutta nuorin, pahnanhohjainen, seisoi yksin, melkein kuin muiden hylkäämänä. Niin lähellä, että Kaiho olisi voinut kutsua tätä nimeltä.

Hän ei ennättänyt tehdä niin, sillä akka laski katseensa pilvettömästä taivaasta suoraan Kaihoa kohti kuin olisi tarkoituksella tahtonut etsiä tämän. Ensimmäistä kertaa vuosiin Kaiho näki lapsen kunnolla, näki heidän hyvin samankaltaiset piirteensä, mutta silmät, ne olivat täysin erilaiset. Kaihon mustat kuin yö, lapsen siniset kuin taivas heidän yllään.

Kaiho kavahti. Olihan hän tiennyt, että lapsella olisi samankaltaiset silmät kuin hänellä jota Kaiho oli kerran rakastanut kaikista eniten, mutta nyt... Nuo silmät pienen lapsen viattomissa kasvoissa, merkki jostain sellaisesta, joka ei enää koskaan palaisi. Kaiho ei enää koskaan voisi tavata häntä, keneltä lapsi oli tuon värin silmiinsä perinyt.

Olisi ollut hyvä mahdollisuus tehdä vaikka mitä, mutta Kaiho ei kyennyt kuin pakenemaan, pujahtamaan pois paikalta yhtä hiljaa mitä oli tullut. Vielä kerran hän hakisi lapsen omakseen, mutta ei vielä. Ei ihan vielä.

Luku 1 – Kolme vuotta katastrofista

Vaaleanruskea kana yritti sisään samalla ovenavauksella, mutta Sees työnsi sen jalallaan syrjään.

Iloisesti kotkottaen lintu lehahti kanalaa kohti, oman laumansa luokse nokkimaan kivistä pihaa.

"Typerä otus", Sees mutisi astuessaan sisään torppaan.

Mökin, jonka ulkoseinät kätkivät sisäänsä tuvan, vahva haju pöllähti Seesiä vastaan ja sai hänet nyrpistämään nenäänsä. Hänellä oli ollut jo kolme vuotta aikaa tottua siihen, että maalla rakennukset eivät olleet yhtä raikkaita mitä kaupungissa, mutta yhä se inhotti häntä. Ulkona oli paljon mukavampaa mitä sisällä, vaikka sieltäkään ei löytynyt juuri mitään kiinnostavaa tekemistä.

"Hei, Kuisma! Mukavaa nähdä sinua", huikkasi Siiri peremmältä tupaa. Hän istui jakkaralla, toisessa kädessään sileäksi karstattua villaa, toisella hän käsitteli väärttinää, joka pyöri tasaiseen tahtiin. Kaakossa jokainen osasi kehrätä väärttinällä ja rukilla, käyttä kangaspuita, neuloa ja ommella.

Paitsi Sees. Siirikin, tavanihminen, oli oppinut nuo taidot kädenkäänteessä, eikä hänen suonissaan edes virrannut loitsukkaan veri. Hänen lankansa ei koskaan katkennut ja väärttinä pudota kopsahtanut maahan. Seesillä kävi sillä tavoin joka ikinen kerta. Vuoden harjoittelun jälkeen hän oli luovuttanut, hyväksynyt häviönsä. Vielä vähemmän hän osasi soittaa kannelta, mutta sentään siinä Siiri oli yhtä kädetön, toisin kuin Kaakon todelliset asukkaat.

"Hei", vastasi Sees vaimeasti. Ennen hän oli pitänyt siitä, miten Siiri oli lausunut hänen oikean nimensä. Sees. Se oli kuulostanut tutulta ja rauhalliselta. Mutta Sees ei ollut hänen alkuperäinen nimensä, joten sitä ei käytetty täällä. Sees oli Avaran loitsukas, Kuisma Kaakon asukas.

"Oliko sinulla jotain?"

Sees pudisti päätään ja kumartui riisumaan saappaat jalastaan.

Siiri hymyili. "Tulit siis vain käymään."

"Varmaan niin."

"Käy peremmälle, sitten. Oka heräsi juuri."

Kätkyestä, jonka vieressä Siiri istui, pilkisti esiin pari pulleita, pikkuruisia käsivarsia. Seesin mennessä sen luokse, päästi pikkuinen vingahtavan äänen ja tunki nyrkkiä suuhunsa.

"Hän on odottanut sinun vierailuasi", Siiri sanoi hellästi.

Sees ei ollut siitä varma. Oka oli syntynyt kolme kuukautta takaperin, heinäkuun kynnyksellä, eikä vielä tehnyt muuta kuin nukkui, itki ja haisi pahalta. Osasi hän kuulemma hymyillä ja nauraa, mutta sitä ihmettä Sees ei ollut kertaakaan vielä todistanut. Oka vain olla möllötti, katseli ympärilleen, kuolasi rinnuksilleen.

"Moikka, Oka", Sees tervehti jäykästi. Oka kurtisti otsaansa ja näytti hetken ihan Veniltä. Pyöreäposkiselta, pulskalta ja sileältä Veniltä. Tukkakin oli yhtä ruskea, ja pehmeiden suortuvien alta kohoavat suipot korvat kertoivat Okan olevan puoliloitsukas. Ihan kuten Seeskin, mutta kukaan ei koskaan pimittäisi Okalta sitä, mitä tämä todellisuudessa oli.

Lähes koko elämänsä ensimmäisen vuosikymmenen Sees oli luullut olevansa loitsukas kuten kaikki hänen perheessään, hieman erinäköinen mutta loitsukas silti. Sitten hänelle oli kerrottu, että hänen perheensä ei ollut ollutkaan hänen perheensä, ja että hän oli vain puoliksi loitsukas. Hänestä varttuisi vaihdokasmies. Ainoa samanlainen jonka hän tunsu, oli Oka. Eikä Okan tarvinnut vielä vuosikausiin tajuta olevansa erilainen

mitä kaikki muut. Siiri oli tavannainen, siis täysin toista sorttia mitä he. Ebbakin, vaikka tämäkin oli vaihdokas. Taikavoimien vahvuudella ei ollut puoliksikaan yhtä suurta painoarvoa kuin sillä, etteivät tavanihmiset ja vaihdokkaat olleet ulkoisesti kuten loitsukkaat.

"Mitä Kaiholle kuuluu?" Siiri tiedusteli kerätessään valmista lankaa värttinän varteen.

"Tavallista", Sees vastasi. Häntä ei huvittanut puhua Kaihosta ollenkaan, joten hän jatkoi: "Missä Ven on?"

"Käymässä Pitkospitäjässä. Haluatko odottaa häntä?"

"En. Minä tulin... vain piipahtamaan. Minun pitää mennä."

Siiri saattoi jäädä siihen luuloon, että Sees oli tullut tapaamaan Veniä ja lähti siksi, ettei tämä ollut paikalla, mutta niin ei todellisuudessa ollut. Sees oli halunnut nähdä Siirin, yrittää kuvitella että kaikki oli kuten ennen, mutta kadonnutta tunnelmaa ei ollut löytynyt.

Kenties Siiri oli ennen pitänyt Seesistä, mutta nykyään hänellä oli Oka. Toinen vaihdokaspoika, josta pitää huoli. Hän ei enää tarvinnut Seesiä.

Hiekka oli viileää ja piikikkään karheaa Seesin paljaiden jalkapohjien alla, mutta hän ei välittänyt siitä. Ei ollut kauaa siitä, että hän oli katsellut muiden menevän veteen ja uivan, mutta ei ollut koskaan liittynyt heidän joukkoonsa. Mutta nyt hän vain odotti, koska hiljalleen rantaan kulkevat aallot osuisivat ja hipaisisivat hänen varpaitaan. Kehräjärvi oli tyyni, sen pinnasta kajasti sitä ympäröivän metsän ruskan kirjavat sävyt. Vesi oli niin kylmää, että sattui, mutta kipu teki pelkästään hyvää.

Kävellessään rantaan metsän läpi, Sees oli poiminut pudonneen oksan maasta ja puristi sitä yhä kädessään.

Aallot olivat tuulisempina päivinä kuljettaneet lehtiä koristamaan rantaviivaa, mutta vielä siellä täällä oli kohtia, joissa oli pelkkää hiekkaa. Hän oli tarkoituksella valinnut sellaisen läikän, jossa seistä, mutta ei ainoastaan sen vuoksi.

"On syksy. Mietin, onko Avarassa jo lunta. Minä pidin lumisista talvista, sellaisia ei aina ole. Kaakossa lumi tulee myöhemmin ja sulaa aikaisemmin pois, koska se on paljon etelämmässä mitä Avara", hän kirjoitti oksankärjellä hiekkaan. Jokainen kirjain sai hänen olonsa hieman elävämmäksi. Jos hänen kirjoitusharrastustaan ei oltu arvostettu Avarassa, niin ei Kaakossakaan. Olisi ollut paljon muuta tehtävää kuin rustailla sanoja, mutta sitä hän oli tehnyt kotonakin. Siitä hän tiesi pitävänsä, oli hän missä päin maailmaa tahansa. Kirjainten ääreltä hän löysi aina kotinsa.

"Kuisma!"

Kiljahdus selän takaa metsästä rikkoi seesteisen rauhan, joka rannalla oli vallinnut. Sees potki hiekkaa sanojen päälle niin nopeasti kuin taisi, pyörähti sitten ääntä kohti. Hän oli tunnistanut tulijan jo ennen kuin näki tämän.

"Minä arvasin, että sinä olet täällä", Neva riemuitsi harppoessaan Seesin luokse. "Koska sinä aina tulet tän-"

"Mitä sinä tahdot?" Sees kysyi töksäytti.

"Kaiho kysyi sinua", Neva ilmoitti pysähtyessään Seesin eteen. Hän kohotti kysyvästi kulmiaan. "Miksei sinulla ole kenkiä?"

"On minulla, mutta ei jalassa", Sees sanoi, pudotti oksan ja kumartui kiskomaan saappaita takaisin jalkaan.

"Miksi sinä olit riisunut ne?"

"Minulla oli kuuma."

"Ahaa." Nevan vaaleanruskeiden silmien katse palasi takaisin Seesin omiin sinisiin. Seesin tukka oli musta ja tikkusuora, Nevan vehnänvaalea ja pörröisen kihara. Sees oli kolme kesää putkeen polttanut ihonsa kesäauringossa ja saanut kutiavaa ihottumaa käsivarsiin ja olkapäihin. Nevan naamaa täplitti pisamat ja iholla viipyi yhä kesän suoma rusketus. Heissä ei ollut mitään yhteistä, paitsi että olivat saman ikäisiä: kolmetoista. Ainakin suurin piirtein. Kaakossa kalenterilla ei ollut mitään tarvetta vaan elämä kulki eteenpäin vuodenaikojan seuraten. Syntymäpäivien merkitseminenkin tapahtui miten kukakin parhaaksi näki.

"Mitä Ka- vuokse minusta tahtoo?" Sees kysyi. Vuokse. Kaiho oli tuonut hänet maailmaan. Silti kuullessaan sanan hänen mieleensä nousi kuva ruskeatukkaisesta, kalpeasta loitsukkaasta. Karras Alcenius oli ollut hänen vuoksensa. Ei joku, joka oli pakottanut hänet mukaansa kolme vuotta takaperin maailmaan, jossa elettiin kuin satoja vuosia muuta mannerta jäljessä, ilman että kukaan hallitsi heitä. Jälkimmäinen sopisi sellaisille, jotka inhosivat politiikkaa, mutta ensimmäisestä tykkäsi tuskin kukaan, joka oli koko elämänsä saanut nauttia nykyajan mukavuuksista.

Kahden maailman välissä kulki ikimetsien ja Murheen suoalueen verhoama raja, joista ainoastaan kaakkolaiset tiesivät yhtään mitään. Sitä myös vartioitiin hyvin tarkasti, koska he eivät suostuneet päästämään muita alueilleen. Seesille oli selitetty siitä, mutta hän ei ollut kunnolla ymmärtänyt miksi salailla. Hän oli oppinut vain sen, että jos hän yrittäisi rajan

yli, hänestä ei jäisi mitään sellaista jäljelle, joka voisi jatkaa elämäänsä Kaakon ulkopuolella.

Neva kohautti olkapäitään. "En minä tiedä. Sinulta jäi kuulemma joku homma kesken."

"Mene sanomaan hänelle, että tulen ihan kohta", Sees sanoi, kiroten päänsä sisällä, että Kaiho oli huomannut hänen luistaneen soittoharjoituksistaan. Hän oli luullut, että tämä olisi iltaan asti Toimijan talossa.

"Etkö sinä vielä tule?"

"Tulen ihan kohta. Lupaen sen."

Neva näytti siltä, että olisi halunnut lausua kipakan vastaväitteen, mutta kohauttikin uudestaan olkapäitään ja säntäsi samaan suuntaan, josta oli tullut. Sees jäi katsomaan hänen jälkeensä. Neva muistutti häntä kanasta: hieman hölmö, mutta kuului laumaansa.

Sees kääntyi takaisin järveä kohti, poimi pudottamansa kepin takaisin käteen ja alkoi muotoilla sanoja aivan lähelle vettä, niin että pienikin aalto peittäisi ne, huuhtoisi mennessään. Kenties kuljettaisi ne järvestä järveen, kiertoteitä takaisin sinne, missä hänen paikkansa oli. Vuksin ja Oman ja Main luokse.

"Minä olen SEES ja minä tahdon KOTIIN."

Luku 2 - Hiekkasadetta

Hienon hienoja hiekanjyviä sateli auki olevan kirjan sivuille. Mikäli Mai olisi todistanut sen ensimmäistä kertaa, olisi hän ollut hyvinkin yllättynyt. Nyt hän vain huoautti, käänsi kirjan ympäri, ravisti hiekan alas ja taikoi kadoksiin. Sen jälkeen hän yritti keskittyä lukemiseen, mutta hänen ajatuksensa harhailivat pois

Kolme vuotta sitten Alceniusten
loitsukassuku kohtasi jotain, minkä
jälkeen mikään ei ole entisellään.

Sees on kaukana kotoa. Vanhat ystävät
ovat muuttuneet kuin vieraiksi, eikä
kukaan ymmärrä, miksi hän kaipa
takaisin maailmaan, jossa hän on
vähemmän kuin muut.

Mai haluaa enemmän kuin mitään, että
heidän sukunsa tulisi taas ehjäksi.
Elämä menee eteenpäin, mutta kaikki
ovat jääneet vangeiksi kolmen vuoden
takaiseen painajaiseen.

Kaukoinen on toinen osa kirjasarjasta
Kaakon kansa.

*Missä Sees on, palaako hän enää
koskaan kotiin?*

